

Luceafărul

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

Proletari din toate țările, uniți-vă!

SUB SEMNUL VALORII

din perspectiva Tezelor pentru Plenara Comitetului Central al P.C.R., amplu program al activității ideologice și politice-educative, marele festival al muncii și creației „Cintarea României” reprezintă un spațiu de acțiune, de implicare la parametri noi, la o cotă valorică mereu mai ridicată. Festivalul a căpătat, de la lansarea sa ca idee-forță a vieții spirituale românești, consistența unui fenomen de masă, deplin angajat în realitățile epocii pe care o trăim, deplin revelator pentru potențialul de creație al poporului nostru. Antrenând practic întreaga națiune într-o competiție deschisă spre cunoaștere, spre autoperfecționare, spre participarea conștientă la actul de cultură, de creație, „Cintarea României” a determinat un climat de autentică emulație, a devenit un creuzet în care se forjează și se formează conștiința revoluționară a omului nou, a produs și produce valori.

Etapa în care ne aflăm, exigențele puse în fața frontului nostru ideologic de Tezele elaborate de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reclamă un nivel înalt de activitate cultural-educativă. Manifestările organizate sub genericul „Cintării României” se cer concepute și realizate cu mult mai multă rigoare în ceea ce privește conținutul, forma și eficiența educativă. Evitarea șablonului, a rutinei, a inerteției păguboase ce-și propune doar „bifarea” unor acțiuni în cadrul unui plan cultural cantitativ sînt imperiative de la care nu avem dreptul să abdicăm în nici o împrejurare. Ne vom referi în context doar la câteva repere care țin de activitatea de creație în domeniul literaturii. Astfel, cenzurul literar, modalitate vie de dezbateri a ideilor literare, de crearea a unui climat capabil să opereze o selecție valorică, să formeze, înainte de orice, un gust artistic sigur și, totodată, să impună talente autentice, trebuie să-și propună cu mult mai multă fermitate problema calității îndrumării, înălțurii pe mentori de ocazie. În cele mai multe cazuri veleitari preocupă să-și facă din respectivul cenzuror o rampă de lansare proprie. Există la această oră în țară un mare număr de cenzurori puternice care au deja o

tradiție, confirmată de debuturi editoriale și chiar de premii literare. În București, pe lângă marile întreprinderi, la casele de cultură și creație „Cintarea României” ale tinereții, în Maramureș, în Hunedoara, în Galați și Brăila, la Craiova sau în Caraș-Severin, putem avea adevărate etaloane ale unei activități exemplare. Cu atît mai mult sîntem dator să atragem atenția asupra necesității extinderii experiențelor valoroase printr-un permanent și profitabil schimb de opinii.

In altă ordine de idei, se impune o preocupare mult mai susținută în vederea creșterii calitative a concursurilor literare organizate în diferite județe ale țării. Unele au, de asemenea, o tradiție constituită — dacă ar fi să ne referim numai la concursurile „Nicolae Labiș” — Suceava, „Lucian Blaga” — Sebeș, „Marin Preda” — Teleorman, „Vasile Lucașcu” — Căciulău Maramureș, „Mihu Dragomir” — Brăila — dar proliferarea, nu în toate cazurile justificată, nesușinută de o pregătire corespunzătoare, lășă la liber improvisației, festivalismului, veleitarismului, afirmării „concurenților de profesie” care-și plimbă „creștile din județ în județ, se aureolează chiar cu premii locale, dar nu depășesc niciodată acest stadiu. Și, la urma urmei, ce garanție valorică poate oferi un concurs care are, să zicem, treizeci de concurenți și oferă douăzeci de premii? Sînt situații ce se cer judecate cu mult mai multă exigență, în lumina sarcinilor majore care revin organizatorilor acțiunilor ce se așează sub genericul marelui festival național „Cintarea României”.

Acum, mai mult ca oricînd, apelul secretarului general al partidului de a ne concentra toate forțele pentru formarea unor oameni cu un larg orizont cultural, receptivi la nou, animați de spirit revoluționar, de dăruire pentru marile idealuri ale devenirii patriei socialiste, trebuie să găsească un răspuns pe măsură în întreaga activitate a frontului ideologic, în fiecare dintre manifestările desfășurate în cadrul „Cintării României”.

Lucaefărul

Vasile Pop Negrețean: „1918”

1918-1988: 70 DE ANI DE LA MAREA UNIRE

Prezentul continuu

aici, la Alba Iulia, unde totuși vorbește despre istorie, unde orasul însuși răsună de prezența unui lung capitol din propria sa istorie, trecutul se prelungește firesc și retrăiește, în limbajul, în gesturile, în existența locuitorilor săi de azi. Sus, cum obișnuiesc să zică localnicii, care trăiesc în orasul de jos, sus, asadar în Cetate, răscăla la lui Horea nu mai este, ca în alte locuri, o lecție dintr-un manual ori altul, ci o amintire concretă, reînviată mereu la umbra celui lui: sus, amintirea celui din urmă, cea fântânată de Mihai Viteazul, nu mai este de mult un exercițiu de memorie, ci o prezență continuă dăruită în statuia marelui viteaz. Dar cealaltă unire, cea mare și definitivă, ale cărei ecouri sînt încă puternice, în sala unirii, în catedrala

reînțirii, în clopotele orologului, este de fapt cel dintîi pas al istoriei noastre moderne. Așa se face că pînă și orasul de astăzi al străvechii cetăți, noile sale cartiere, răsărite și aici ca pretendenți în țară, își înconjoară propriul trecut cu venerație, cu plecăciune, pentru că, desigur, aici se reînnoiesc urși neșteribili săie. Îi înconjoară la propriu, încercuindu-l, de o parte și de alta, ca două brațe, pentru a-l purta, sus și mai departe, către o existență de lungă durată a trecutului preînțit în prezent.

Era, prin urmare, nu numai firesc, ci de-a dreptul obligatoriu, ca manifestările cuprinse în *Decada cărții românești* din acest an, în primul rînd aici, la Alba Iulia, să evocă, la rîndul lor, istoria mai mult sau mai puțin îndepărtată. Să se și înscrie, temeinic, declarat, în circuitul de acțiuni menite să cinstească Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, cu atît mai mult cu cît, lată, ne aflăm de acum în pragul aniversării a 70 de ani de la desăvîrșirea sa. Într-o parte, în atribuțiile de drept ale prezentului de a-și pretui, cu întotdeauna, cu aceeași sfîntenție, trecutul. Era, pe de altă parte, o intruchipare concretă, cotidiană, a unui adevăr admis altminteri fără rezerve la modul principial-abstract: acela că fără trecut este imposibilă existența prezentului și că fără prezent însuși viitorul nu poate fi conceput. Lată de ce mi se pare că celelalte de manifestări, complexe și unitare, destinate să ne reducă înaintea ochilor actual reînțirii de la 1918, fie

Dumitru Matală

Continuare în pag. a 7-a

NOUA GEOGRAFIE LITERARĂ

Desen după natură

Vocația lirică a lui Negoiță Irimie (Cascadele lumii, 1961. Dor de infinit, 1968, Joc de planete, 1968, Echilibru indiferent, 1969, Patima ciocîrliei, 1970, Ramură solară, 1972, Aluzie marină, 1973, Colegînd o frază, 1978, Strada cu un singur număr, 1983, Patria limbii române, 1985, Desen după natură, versuri, 1988) este a unui poet ce iubeste cîntarea, sunetul pur al verbului rostind și șoptind melancolice nocturne, reflecțiile dulsoptice născute în fața oglinzilor ce răsfrîng un chip de pelerin ce nu a străbătut în întregime deșertul utopiei. Negoiță Irimie trăiește absolutul lumii din natură și din ideea de destin, ca formă a vieții. Teatralizarea ființei, detașarea de evenimentele ei, de mutările produse în timp, starea de neliniștită căutare a copilăriei și adolescenței, recomandă în Negoiță Irimie un spirit interogativ, solar, disponibil să cucerească înima naturii cu o privire abstrăctă de îndrăgostit. El dă nume orizontului de semne ale naturii în expansiune, descoperindu-se pe sine, ca un frate al lui Orfeu. Cînd bate miezul nopții,

ISTORIE TRĂITĂ

M. Sadoveanu: „...Energiiile latente ale națiunii”

In timpul retragerii din Moldova, Mihail Sadoveanu, a condus ziarul România, organ al Comandamentului general al armatei. Avea 37 de ani, vîrsta bărbăției depline, era cunoscut ca unul dintre cei mai mari scriitori ai neamului, cuvîntul său străbătea neabătut în peor purtînd simplitatea și măreția prin care ostasul și ofițerul deveneau egalîi într-o încordare ce definea ființa unui neam întreg. Încordarea sa în victorie, are acea tărie a regnului vegetal care nu poate fi oprit din creșterea odată ce timpul i-o ordonă. Important pentru definirea modului său de a simți evenimentele mi se pare editorialul din 27 februarie 1918, lănașă grea se destramă, așteptarea încordată începe a căpăta un sens — dar peste toate, peste oameni și natură se lățește zvonul unei „păci dumanșoase”, pe care adversarii încearcă să ne-o impună. Ca organ al Comandamentului general al armatei, ziarul România trebuie să ofere un punct de vedere oficial. Împotriva păcii de la Bufta încercaseră să se ridice, în același ziar, mai multe voci. Al. Vlahuță însuși va mărturisii, după încheierea războiului, că anumite articole ale lui din România i-au fost interzise ori cenzurate. Într-adevăr, în perioada tratativelor pentru acest trist episod al păcii separate ziarul apare cu

multe pete albe pe care stămpla „cenzurată” se răsfață trist. Cuvîntul lui Mihail Sadoveanu rămîne, totuși, întreg, comandantii armatei române întelecind că istoria are nevoie de el — ori priplia instituție a cenzurii de front nerezind să-l miste din pagină și din constința celor care-l știu. Articolul, intitulat „Provizorat”, prezintă pe scurt situația de pînă la acel moment: „Ridicați pentru un drept firesc și pentru nezarurile seculare ale neamului, ne-am răsît în fața unei puteri covârșitoare. Am primit izbîduri după izbîduri. Dumanii s-au auzit asupra-ne ca valurile nesfîrșite din toate zările. În stăpînire lor au avut mijloace feroace de război. Odată cu ei s-au abătut stoluri negre de ciori toată nefericirea peste țara sfîșiată și împuținată, peste oastea spiritului: ne-au lovit lipsurile, au muscat din noi bolile. Amar ne-a fost sufletul — și pline de umbră de iale se scurgeau zălbele iernii trecute. Ca și cum cortegiul suferințelor nu era învîntat — o iarnă sălbatică a zălbit peste retragerea și pribegia noastră.

Speranța a strălucit cu cele dintîi zile ale primăverii. S-a încheiat codrul, s-au încheiat și rîndurile. Puterea mortilor glorioși a trecut în cei vii. Armata noastră s-a ridicat iarăși pentru dreptul nostru.

Epica îndirîire pe care armata noastră a desfășurat-o în muntii și pe Siret va cinsti de-a pururi numele acestui popor.”

Urmează descrierea situației frontului în întreaga Europă, după care zvonul păcii separate, pe care Sadoveanu o consideră un simplu provizorat pînă la stabilirea adevărului ultim: „Luptătorii noștri stau încă pe Siret. Dar tu-nu-i a conțînii. În frîntărea noastră pentru asetera țării ce ni se cucuve a intervenit o pauză. Intervine și o pace tristă. E o toamnă mohorâtă. Dar ne poate fi decît o stare de tranziție, căci neamul e întreg și viază. Toate pulsățiile lui, toată seva acestui pămînt — tind spre înolțire și spre primăvară.”

Idealurile noastre, drepătatea noastră — sînt în noi ca forță din mîrul cel sălbatic pe care-l vedem ani și ani la margine de drum. Îi sfîșiau, îi rupeau mugurii, îl insultau toți reprezentanții sclării zoologice: l-au bătut grindinile și l-au pusit omizii. În fiecare primăvară ei își încheiea rînille și întindea brațele tot mai sus spre cer, Cînd trunchiul noduros și plin de cicatrici a pus la adapost, în lumină o coroană puternică, într-o primăvară, o splendidă și rozalibă înflorire s-a desfășurat ca o răsplată a altor iniurii și suferinți.

Puterile aspirațiilor noastre nu pot fi oprite

Nicolae Georgescu

Continuare în pag. a 7-a

CATALOGUL CORĂBIILOR

La cine mai sînt manuscrise eminesciene?

„La cine sînt manuscrisele lui Eminescu?” se întreba în 1893 Ilarie Chendi și un confrate, Dumitru Bălăeț, își repeta de curînd întrebarea. Indubitabil, Chendi nu avea stire de tezurile manuscriselor eminesciene, aflat în ploasa păstrare a lui Maioreșcu și își punea speranțe în descifrarea unei enigme pe care o repovestesc, succint: venit în 1890 din Transilvania, criticul s-a instalat cu chirie (din pură fericită înțîmplare) chiar în camera locuită cîndva de Eminescu în strada Sîrbiei Vodă numărul 72. Gazde i-au fost niste „nemți” ce i-au povestit că după moartea poetului „au venit la dînsii doi doamne, cari erau prietenii lui Eminescu și pachetind toată sărăcia rămasă de pe urma lui, au umplut două cutere cu cărți și manuscrise și au plecat”. Chendi se întreba, întrebînd: La cine sînt manuscrisele lui Eminescu? Foarte aproape de acest misterios episod al „prieteniilor”, el nu se îndoia de spusa interlocutorilor săi din Sîrbiei 72 care își aminteau că într-adevăr rămăseseră de pe urma poetului „mai multe manuscrise, proză și versuri” adunate chiar de doamna casei în „teancuții” și „pachetate” într-un geamantan.

Bălăeț convins în 1988 că nu sînt mai mult decît Chendi în urmă cu 90 de ani despre soarta aceluia geamantan (cu puține fraze înainte, în același text parca de două cutere). Nu cred că se poate răspunde la acea dramatică întrebare. Înclin să cred că „nemții” au exagerat; multe manuscrise vor fi fost doborîte, în rest, spulțuri de ziar, corespondență, hîrtii fără însemnătate. În 90 de ani

cuferete (sau geamantan) și-ar fi dezvăluit cumva comorile. Toate manuscrisele eminesciene apărute după 1889 își au, cunoscută, o adevărată poveste a lor și era greu ca acest impresionant fond să rămînă „neștiut”. Fost-au cei doi prieteni, sau „prieteni”? Într-altă de mercantili încît să duna mina pe manuscrise spre a se împăuna mai tirziu cu merite „culturale” (sau, mai prozaic) să le vindă? Ați de trogloditi încît, neliniștare să le aprecieze valoarea, să le distrugă? Ați de sălbatici? Ar mai fi tragica posibilitate a pierderii lor pur și simplu, în vrun banal accident. Problema unui posibil fond de inedite nu se prea pune, în epocă. La 10 sau 15 ani de la sfîrșitul Luceafărului se vorbea despre iminenta apariții de Opere complete. În general, ediția Maioreșcu le părea contemporanilor (cu mărunele excepții) a cuprinde tot Eminescu. Nu e deci ciudat că întrebarea lui Chendi n-a încitat. Surprinzătoare poate fi considerată și tăcerea lui Maioreșcu, de la primirea spre păstrare a manuscriselor lui Eminescu și pînă la donarea lor Academiei Române. Jurnalul marelui critic e generos cu întimplări fatal mărute dar niciodată nu trădează vreo preocupare privind tezaurul demn de un Harun al Rashid, pe care îl avea în grijă. Tăcerea, ca sub un straniu jurămint poate însemna prudență”, criticul, sigur că numele lui Eminescu va căpăta me-

Gheorghe Tomozei

Continuare în pag. a 2-a

Zaharia Sângeorzan

Continuare în pag. a 6-a

SCRITORII VORBESC DESPRE PATRIE

Bulevardul soarelui

DIN ROITORUL ZBOR AL COLOANEI FĂRĂ SFÂRSIT

Într-o vizită muzeistică am descoperit ilustrate din Valea Jiului. Privindu-le, aveam sentimentul că văd imagini necunoscute reporterului. Si totuși, era Valea Jiului, și mai ales orașul meu. Redvederea de la distanță are loc seara târziu, și cu mult înainte, la capătul pasarelui de la gară, orașul văd în întregul său de lumină, în care îmi place să descriez niște soli ai ospitalității. Deocamdată sint stâlpii de beton supti, tuburi fluorescente, un bulevard larg, mari spații unde desigur patronează nevăzută vocația protecțiilor, un întreg „decor preventiv”, dar orașul pe care îl știu nu se vede încă, poate am greșit direcția și așezarea pe care o știusem eu nu e veche, îmbibată de fum și cărbune, capitală pe atunci a poliurii (pe atunci nu-i ziceam așa), Petrosani. Nici trec printr-o primă antică și printr-o altă, decidându-mă cu greu asupra direcției, de unde aștea blocuri, știu doar de un singur cartier foarte modern acum douăzeci, douăzeci și cinci de ani, „Aeropolul”; acum îl căutam și nu-l recunoșteam. Fusesse pe-aci, poate după prima colitură, aici cînd ajuns într-o piață centrală cu hotel. Casa de cultură, Teatrul de stat — o arhitectură care îmi fură privirea; nu înțeleg de-a înșpea o greșală, o farsă a cuiva, transplantat într-un loc sau o localitate străină, după un model de succes, dar nu demonstră decât o posibil. Dar aici nimic nu e anticipație, deci dacă așa reuși să sar înapoi cei vreo douăzeci și trei de ani și să mă plimb pe niște străzi foarte înguste, suferind de monotonie — și aici monocromia era rugina cărbunelui și grădă de ani, do traditie mineră, aici un „teritoriu închis”, refuzul metalelor metamorfoze, cât vreme stăfeta mineritului românesc fusese prelătat și dusă altă de departe de Gorj, Vâlcea, Maramureș, sau Anina — acolo da, evolute incredibile, simplu de acceptat, unde ale preferențelor de peste noapte. Aici, unde peste o sută de ani, do traditie mineră, aici un impus dimensiuni rigide, mine în oraș sau oraș în mine, simbioză vitală, conviețuire de frați și surori, nici un pas mai departe sau foarte puțin, cetatea nu și dărima zidurile fără grave riscuri, nici așadar, întinerire bruscă parea neconformă cu realitatea, opusă ei. Și totuși...

Se întâmplă la distanță de cîțiva ani să amersii din întâmplare prin aceleasi locuri și să a sentimentul că s-a săvîrșit ceva colector care îi contrazice adăerente amine. Un autentic patos al progresului multilateral. În botez minte — era prin august 1957 — imagina foierul „Ateliere centrale” din orașul meu („A.C.P.”, cum se mai spunea prin partea locului pe atunci întreprinderii de Ușia Miner), aici se produceau „colivii” fascinoase pentru puturi, „culbutoare”, „vagenete”, „transportoare” și piese de schimb pentru utilajele și masinile miniere. Pe atunci Gavrilă Somio, protestant și veteran al „ateliereilor”, îmi mărturisise: „Aici, în aceste hale mici și neobișnute pe dinăfară, a lucrat și Constantin Brăncuși. E bine s-o știți. Acum douăzeci de ani, la noi s-a turnat Coloana de la Tirgu Jiu. Sint amintiri care mi-au cutreierat gândurile deunazi, zăbovind în fața unei ilustrate — imagine ce prefigura complexul sculptural al marșului scriitor Constantin Brăncuși, căreia timpul i-a conferit definitiv valoarea capodooere.” Se spune că istoria este memoria timpului. A timpului trecut. Dar „dosarele” istoriei remanăzinează fapte de mare însemnătate pentru timpul ce a sosit și pentru ce va să vină. În iulie 1937, Brăncuși, venit de la Paris, va locui, la Petrosani, în casa inginerului Ștefan Georgescu-Gorjan, din strada Cloșca nr. 2. Iși va consacra o lună încheiată prefăuririi Coloanei: infanțului la proiectare și de azi, Brăncuși și dorea de două ori mai înaltă. Ingerul consultant în privita rezistenței materialelor pare să fi recomandat, ca rezonabilă, înălțimea actuală a Coloanei. „Primele zile ale lunii august — povestete inginerul — au fost ocupate de o serie de încercări de stabilire a dimensiunilor Coloanei: pornind de la un anumit modul — sau dimensiuni de bază — a elementului, Brăncuși folosea pentru element și denumirea sugestivă de mărgea. După încercări, care au durat cîteva zile bune, Brăncuși s-a fixat asupra modului și numărului definitiv de elemente, deci asupra înălțimii coloanei, astfel că s-a putut trece la executarea țparului de lemn”. Au trecut de atunci cincizeci și unu de ani. Revăd hala de acum peste un sfert de veac, de data aceasta îmi dădea o senzație cu totul ciudată. Mi s-a părut că artistul lucrează sub ochii mei, modelînd fantasticul stil din care țșineau luminii. Ingerul șef al uzinei, Nicusor C. Vulpe, e un bărbat încă tânăr, dar felul în care ne face istoria fostelor „A.C.P.”, îmi dă senzația că lucrează aici de la început, că el „sare” Coloanei”, de pe vremea cînd uzina era „o cenușărească” a mineritului „producînd mici utilaje și piese de schimb”; vizita începuse în secția turnătorie care face parte din uzină, dezvoltîndu-ne patru sfere roșii, patru cupole electrice cu sursele de foc deosebite, patru izvoare, la modul prioritar de materii primă fluidă din care, răciată și prelucrată, se nasc, nici tunuri și nici rachete aducătoare de moarte și pustiu, nu, ci complexe, mecanizate și combine de tăiere în abatai, instalate de foraj subteran, masinile de extracție cu cabluri multiple, de funcționare automată (schip), 34 de tipuri de automatizare, elemente de hidraulică și comandă de toate tipurile. Există astăzi, pentru nevoile producției, nu mai puțin de 6 ateliere de proiectare, una din care este secția de proiectare a Uzinei produce în jur de 65.000 de repere, de 8 ori mai mult decît în 1957, însemnînd valoric aproape 1 miliard de lei. I.U.M.P.-ul a devenit o uzină a mineri și creației. Produsele petrosanene sint cunoscute nu numai în țară, ci și în țările din Europa, China, Egipt, Albania, Maroc, Columbia și grija esențială este ca ele să fie competitive, „totul se petrece ca la licitație”, ne asigură inginerul, nimeni nu le ia „din simpatie”, e vorba de prestigiu nostru, acum contează valoarea tehnică”. Acum cincizeci și unu de ani, proiectarea și construcția Coloanei a durat 60 de zile. Desi specialistii și meseriașii erau de înaltă clasă, însă condițiile erau vitrege. În multe secții chis primitive. Dacă ar fi s-o turnăm din nou, în condițiile tehnice de care dispunem după proiectare, ne-ar trebui 18 ore...

Am zămbit la vederea acelor ilustrate, posibile în acea vizită de trecere, gîndindu-mă nu fără un sentiment de mîndrie la orașul atît de îndepărtat, și totuși atît de aproape. Plecînd de la acea zi memorabilă, 16 octombrie 1937, cînd pe poarta „A.C.”-ului din Petrosani „ieșeau zee care cu cite patru perechi de bol, venite din Gorj”, s-a transportat la domiciliu elementele Coloanei”. În strălucirea acelei zile se află și istoria de înaltă măiestrie și creație a uzinei ascendențului cu adevărat miraculoasă a industriei cărbunelui din anii noștri. Am văzut, așadar, de la distanță și uzina „construcție de uzine subterane” și unde „s-a turnat Coloana Infinitului”, pe unde am trecut și acum trecînd și ceva de ani am văzut ceea ce a fost, ceea ce se face pentru om și mărșeta lui, și l-am văzut pe Brăncuși. Insuși, urmele lui în Piașă și constința universală. Și mi-a zis: coloana zămisliță acum cincizeci și unu de ani e aceea a dezvoltării, a vîșului, a idealului, a ceea ce dorea neamul românesc să împlinească — o lume nouă, o lume a păcii. În chip metaforic, seta de cultură și progres, ca o emblema a unei așezări ce își tragea pînă mai ieri seva din cărbune, însemnă polarizarea pe noi coordonate istorice, maturitate și civilizație.

STELELE LUPENILOR NU SE STING
O fascinație mai îndepărtată au fost pentru minerii Lupenilui ilustratele îngerbente,

Geta Mermese: „Sărbătoare”

de-acum șizeci-saptezeci de ani; printre acestea, fără îndoială, au fost: turările cu rează, schelara puturilor de apă, șeele de coliere muncitorească, de-o proveniență pe care nicodată n-au încercat s-o identifice, reprezentînd imagini ale așezării de la începutul secolului. Cu vreo treizeci și cinci de ani în urmă, am cunoscut la mine Lupeni citiva mineri, care trăgeau cu nădejde la cărbune; Petru Lătean, Alexandru Boboreni, Vasile Fețer și alții care nu se deosebeau prea mult de minerii de la începutul secolului; erau toți slabi, cu fețe dure, aduși de spate, dar mai puternici și mai hotărîți. Conștiința muncitorească, spiritul revoluționar le dădea puteri neobișnute. Într-adevăr, alta e acum viața minerilor lupeni. Mijloacele de muncă rudimentare au devenit piese de muzeu. „Minele din Lupeni dispun astăzi de cea mai bună dotare tehnică — ne spunea minerul Constantin Popa, cel mai tânăr erou al Muncii Socialiste, peste 92 la sută din producția minei „vechi” (în 1988 se cifrează la 3,5 milioane tone cărbune cocsificabil) este extrasă din abataie în care operațiile sint mecanizate total de la tăiere și susținere, pînă la transport. Fiecare abatai dispune de o putere instalată de 225 kW energie electrică și o putere hidraulică de 30.000 tone forță. Adevărate uzine subterane de unde pornesc zilnic spre furnale peste 7.000 tone de cărbune.”

Minerul de azi nu mai are nostalgia „caselor ce se înșirau identic, construite după același tipar”, pe amintirea unei arhitecturi meschine, triste și misere, edifiții care semănau celor mai îndrăznețe idei constructive. „În anii noștri — spunea Ion Pădureanu, primarul orașului — Lupeni a devenit o așezare urbană cu economie proprie de circa 3,5 miliarde lei. Dimensiunile la care s-a ajuns sint, de-a dreptul uriașe. În 1944 era o singură mină, trei goli primare, un gimnaziu, 35 de circuiți, 7 restaurante și un depozit de vinuri. Despre ce avem astăzi în orașul nostru practic, nici nu putem face comparații cu nivelul anului 1944. Două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel 11.500 de apartamente și case-vilă (termoficcate) li se vor mai adăuga încă 5.200, o Casă de cultură, două mine modernizate (Lupeni și Bărbănteni), Uzina de preparare, Tesătoria de mătase „Viscoza”, noua poartă cu o mie de numere, școlii generale, două licee. În acest cincinal cel

floarea burtan

Intrebări

Oare se poate scrie cu trandafiri pe uși
Numele tău cind vara trece în vechi calești?
Cind vorbeai uitate sint palidă cenușă,
Cind visul te visează frumoasă precum ești?

Dă-mi mina ta de rouă să-ți pun din nou
în el,
Deschide lărași poarta grădinilor de miere;
Vezi, timpul se rotește în veșnic corușe;
Și de te strig, se-aude un munte de tăcere.

Rămii mereu frumoasă, rămii și nu-mi
răspunde,
Pe ope de tăgădat trei lebede de fum,
În ochii mei albaștri țirzul se ascunde
Ca un salcâm în floare în propriul său parfum.

Oare se poate scrie cu trandafiri pe stele
Numele tău cind vara se mistuie-n ferești?
Cind vorbeai roșii pe aripi paralele
Și-abia de mal cutează să-ntemeieze vești?

Rămii mereu frumoasă, dă-mi mina să-ți pun
în el,
Vezi, timpul se rotește în corușe neburne;
Și de te strig, răspunsul e-un munte de tăcere...

Pe ope de tăgădat trei lebede de fum,
În ochii mei albaștri țirzul se ascunde
Ca un salcâm în floare în propriul său parfum.

Poem șoptit

În această seară, cit aș vrea
Să-mi deschidă ușa o femeie tristă,
Să-mi aducă-n taină râmuriș de stea
Și o floare rădăcină în batistă.

Să-l vorbesc de mine până către zor
Ca despre o casă cu pereți de rouă,
Nimeni să nu știe c-am rămas doborât,
Împărțind nimic, fără rest, în două.

Umerii să-i mîngîi, să o cert frumos
Că prea răboave pe albaste drumuri,
Că uitasem, iarăși, ceosul neintors
Și de-aceia ninge, vara, cu parfumuri.

Și de-o fi să vină în această seară,
Și de-o fi să plece, singură și tristă,
Am să năruț totul, pentru-a cita oară
Și-am să cred, desigur, că ea există!

Scrisoare

Ce mai faci? Nu te-am văzut demult,
E noapte și aud cum trec corciorii;
În gîndul tău aș vrea să mă ascund,
Împovărat de stele iluzorii.

Ce să-ți mai spun? Îmi este dor de casă,
De mina ta crăpată, ce mîngîie
Tăcerea mea înaltă și frumoasă
Și clipa trecătoare și țirzie.

Poate ți-e somn, poate ai vrea să ai
În bătură umbra mea concretă,
S-o prîmonești și să o duci în rai
Într-o fragilă, candidă șorăță.

E frig în lume, malca mea de fum,
Depart ești și stai încălămată
La poarta de mireasmă dinspre drum,
Cu gîndul la dogorile din vatră.

Despre ce faci, nu întreba nimic,
Sărutarea codu și suflul pe frunte,
Tăcerea căde, iată, pic cu pic,
În spoiții torturat dintre secunde.

Aș vrea să-ți scriu, dar mina m-a refuzat,
Aș vrea să te visez, a cita oară?
Dar chipul tău s-a preschimbât în frunză,
Imbrăncinind, și-ncepe să mă doară...

Cantilenă

Azi, străzile pe care tu treceai
Cu chipul zădărnit de-atita rai
Și-au colbit, iubito, de minoarea
Și de uitate stele răbdătoare.

Și-acei incendiar și alb parfum,
Blind scinteind pe creanga de salcâm,
S-o scrumit și nu se mai repetă
Decit pe-o altă fragedă planetă.

De mal cutez, iubito, să te strig,
Se-aprind în mine pășări mori de frig
Și de te-adun din întimpliri frumoase,
Mă simt străin în toaga de măsose.

De te aștept și nu îmi dai de știre,
În mine cad nămeți de risipire.
Azi, străzile pe care tu treceai
Ard mohorite dincolo de rai...

rebuie pornit de la premiza, domnule elev, că Jora Mălăiță, dascălul de chiralică de la școala superioară de cantori, este un dobitoc sinistru. Vita asta încălțată depășește cu mult apogeul oportunistului, plasându-se undeva, între canala balcanică și tembulul rostogonant provenit din animalul aceluiași ciudat cu numele de homo austriacus. Asta așa, cînd ne exprimăm cit de cit civilizată, pentru că în alte medii sociale, un asemenea specimen nici nu are nume, fiindcă atunci cînd este arătat cu degetul, gestul acesta primitiv este însoțit de un scuipat și basta. Ați văzut, doar că, dacă însuși își depășește aria existenței dîndu-se la imixtiuni, o înca-sează peste bot, grosolan cu pumnul sau cu dosul palmei. Dar încearcă să faci așa ceva cu nenorocitul despre care veni vorba — se risipește. E prea fragil, domnule elev.

Nu înțeleg, Prințe, de ce te preocupă tocmai individul acesta lamentabil? Îmi exprim nedumerirea cu voce calmă, nădăjduind într-o schimbare a subiectului discuției.

Nădejdea se dovedește zadarnică. — Probabil că i-ai ignorat existența, îmi întorc replica Prințul Constantin, căci n-are exista niste amintiri dramatice, care înjosec întru totul noțiunea de dascăl, domnule elev. Dumneata poate că nu știi, dar nădăjduind despre care-i vorba, după ce și-a terminat seminația, s-a pripărit în jurul unei mese, desfășurîndu-se chiar să poarte stralele alea găitănate. Dar asta, treacă-meargă. Au fost mai mulți, chiar dintre cei mai onorabili, care s-au băgat la găitănăci pentru cea de-a doua simbură. Unii dintre ei se perindă și azi pe sub ochii tăi.

— Îmi face impresia, Prințe, că încerci să-l te-ai întors cam mult cu privirile îndărăt... — Eu nu încerc nimic, domnule elev. Nu uită, te rog, că eu nu măsoz timpul cu poasta... — Dar să revenim la dascălul de la școala superioară de cantori. Speseam că marele păcat al ipochimenului nu-i straiul găitănăci al agiei. Alțeva l-a făcut detestat și arătat cu degetul, domnul meu.

Înainte de a deslăși buchiile la școala de cantori Jora Mălăiță a fost trimis la Sfințul Munte să învețe din scriptură. A locuit într-o chilie scobită în buză de prăpastie, unde cășcăzînd se trăgeau unul pe celălalt cu hirzobul, de Doamne, de s-ar fi rupt funia cînd îl trăgeau pe cel despre care vorbesc, școala superioară de cantori ar fi rămas în urmă. Mălăiță și-a făcut učenicia la un călăuzăr de origine iudaică, botezat în copilărie de niste haagi și cînd s-a întors — furtună și pirjol. Cel puțin așa credea el. Sint sigur că de la prima intrare pe poarta școlii, Mălăiță a folosit parul și învecerea.

N-a existat dascăl căruia să nu-i găsească vreo prietă. Micile abateri de la canon erau privite cu lupa și ridicate la nivel de trădare națională.

Și uite așa, de la un cap spart la altul, sinistru personal a ajuns să se cocoteze pe fuscheiul de sus al scării dascălului, dîndu-se mare și deștept în tradiția vechilor minuri de par. Și, deosebit de atent la direcțiile din care se anunțau viiturile, iestelul a reușit să se mențină pe fuschei.

A îmbrăcîntit, i-au căzut dinții. I-a încurcîntit parul, iar el mai face încă vocalize și minune parul. Și cit s-ar părea de paradoxal, dar încă lovește tare...

— Dar nici cu dascălăna nu mi-l rușine, Prințe, intervin eu dînd un cap a leharului. Un conglomerat de medicatărie lasă. Cel puțin așa se comportă... Detestabilă comportare...

— Nu este așa, domnul meu. De ce să dăm asemenea calificative dizgrațioase unor oameni onestii, care-și fac cu sîrg meseria și care detestă emfaza, laudăroșia și demagogia politică. Cel la care te referi învențuiește domnule elev, fac parte din familia oamenilor cinștii.

— Cîștii, cîștii, Prințe, dar atunci cînd acești oameni favorizează plătirea la suprafață a canalei, sensul pozitiv al cîștel se pierde. E clar ar să-l obișnuiești cu urșcii și s-o pu la cîlt ne grădite, Prințe?

— Dae-ar fi atât de simplu, domnule elev, atunci perfecțiunea ar crește sub ochii noștri, ai dăma aluătuilui din covată. Dar ce te faci cu stăpînirea și cu pumnul Siguranței care amenință creșterea dăma. Alături de Siguranță stau camelonii de sorgintă lui Jora Mălăiță, și care, oricît ar părea de incredibil, devin cu timpul stilul de nădejde al stăpînirii.

— Touși, Prințe, mi se pare că-ai dat prea mare importanță acestui caraghios cu pretenții de lider. Dacă nu uităm că dăma este un urșcuș și s-o pu la cîlt ne grădite, Prințe?

— Dae-ar fi atât de simplu, domnule elev, atunci perfecțiunea ar crește sub ochii noștri, ai dăma aluătuilui din covată. Dar ce te faci cu stăpînirea și cu pumnul Siguranței care amenință creșterea dăma. Alături de Siguranță stau camelonii de sorgintă lui Jora Mălăiță, și care, oricît ar părea de incredibil, devin cu timpul stilul de nădejde al stăpînirii.

— Touși, Prințe, mi se pare că-ai dat prea mare importanță acestui caraghios cu pretenții de lider. Dacă nu uităm că dăma este un urșcuș și s-o pu la cîlt ne grădite, Prințe?

— Dae-ar fi atât de simplu, domnule elev, atunci perfecțiunea ar crește sub ochii noștri, ai dăma aluătuilui din covată. Dar ce te faci cu stăpînirea și cu pumnul Siguranței care amenință creșterea dăma. Alături de Siguranță stau camelonii de sorgintă lui Jora Mălăiță, și care, oricît ar părea de incredibil, devin cu timpul stilul de nădejde al stăpînirii.

— Touși, Prințe, mi se pare că-ai dat prea mare importanță acestui caraghios cu pretenții de lider. Dacă nu uităm că dăma este un urșcuș și s-o pu la cîlt ne grădite, Prințe?

— Dae-ar fi atât de simplu, domnule elev, atunci perfecțiunea ar crește sub ochii noștri, ai dăma aluătuilui din covată. Dar ce te faci cu stăpînirea și cu pumnul Siguranței care amenință creșterea dăma. Alături de Siguranță stau camelonii de sorgintă lui Jora Mălăiță, și care, oricît ar părea de incredibil, devin cu timpul stilul de nădejde al stăpînirii.

stelian grua INTERMEZZO LA GAUDEAMUS

adevărată pătură de ipochimeni, care sub obrocii capotamentului ascund feroacitatea. Printru că, domnule meu, zîmbetul aparent inofensiv al lui Mălăiță poate feri linște doar canalii patentate și navilor. Cu zîmbetul multuștînt al preia toate manevrele stăpînirii, incuviințindu-le la îndeplinire fără să crîncească. Pentru el, totul este logic și binevenit. Încearcă, domnule meu, să te abai puțin din coordonatele preconizate de stăpînire și asupra dumitale o să cadă cu răpăit de grindină țipetele de scapet ale potlogarului cărunt.

— Asia, în cazul cel mai fericit, pentru că el te poate da pe mina Siguranței cu o candoare de parcă te-ar trimite la o petrecere cu lăutari. Dar dacă l se atrage atenția, cu vorbe bine cîntărite, se înțelege, că întreprinderile sale pot avea umări fatale, și serveste justificarea pe tavă, garmășă în majoritatea cazurilor și cu lunzi cîștăriti despre motivele care au determinat stăpînirea să intervină și că în fapt nu-i vorba de crimă ori de brutalitate orbe, etc.

— Și uite-asa, stăpînirea mai face un pas pe calea terorii, iar detestatul dascăl de la școala superioară de cantori se vede și mai aproape de jilțul academicesc. Și nici asta n-ar fi la urma urmei latura cea mai odioasă a existenței ahonucului de jilțul cu pricina.

Mălăiță și cel lipsit de scrupule ca el, ferecăt în egoismul lor bîcnic, au dus tara pe marginea prăpastiei. Da, da, domnule elev, toate relele se trag de la Mălăiță așa văzut în deosebite supraapărare de oglinzi. Cine crezi dumneata că ne-a băgat în războiul ăsta scribavnic? Cinele roșu, vezi zice, ori zugravul de la Berlin. Dar ăștia în ce se potrec, domnule elev? Nu cumva puterea celor doi se sprijină pe spinările încovaliate ale acestor patrioți fără scrupule? Auz?

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

— Da, prea mult, domnule meu, dacă raportăm cele vorbite la aria de acțiune a unui singur individ. Numai că noi deseori uităm că totuși gînarul de felul lui Mălăiță face front comun, constituindu-se într-un mastodont care striveste totuși. Asupra acestui Mălăiță colectiv mi-am îndreptat privirile, domnule elev, încercînd să-i determin necivilitatea și nu existența singulară a caraghiosului cărunt, care de cite ori are ocazia pozează în atotștiutor.

Intrebare. Doar stie fiecare dintre oamenii care s-au interesat de viata mea ca mie nu mi-a plăcut niciodată să fiu minat de la spate, indiferent de cine s-ar fi aflat îndărătul meu. Cu-ati mal muli, n-am catadidit să-mi conduc plutonul la moarte de dragul lui Adol' ori a Cîmelii Rosu. Eu, domnule elev, n-am fost niciodată slugă în lunga mea viață. Și dacă n-am fost în civilie, cum aș putea să accept așa ceva în ipostaza de chemat sub arme? De fapt, nu-i prima oară cînd spăl puțin de pe front. Am făcut-o și în Principatele de odinioară și mai încoace. Ce-l drept, înaintea vremei, cînd vedeam că războiul n-are nimic comun cu dreptatea, dezertam de unul singur. Cum am luat și plutonul după mine. Poate că nu-l luam, dacă s-ar fi dezis de mine măcar un oște... Și am să-ți redau în amănunt cum s-au petrecut lucrurile, dar înainte de asta să vrea să-ți povestesc, domnule elev, cum s-a petrecut dezertarea din războiul eolălit.

Eram în armată chezară-crălăscă, domnul meu, chemat să apăr periculiul lui Franz Josef, zis Cătarăm. De data aceea plutonul meu se compunea din bosnei și din gura lor auzem zilnic nurnai injurii la adresa atotputernicului bărbat. Dar mai important era pentru mine faptul că, de cite ori avea prilejul, bosniacul se făcea nevăz. Și prilejuri cite vrei în pozițiile noastre de munte. Așa se face că într-o zi am rămas singur, fără pluton. Am reușit și eu înjurăturile bosniacilor, dar pe româneste și am trecut la italieni. Fără nici o remușcare!

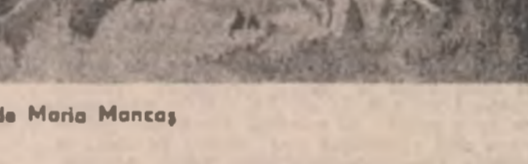
— Probabil că și relieful a fost prilehnic. Prințe? întreb eu entuziasmat de hotărîrea interlocauorului.

— Muntele îți întoarce replica la fiecare pas, domnule elev. Îmi întoarce replica Prințul Constantin, întinzîndu-mi mîna spre exemplificarea către sîrul de creste ale Obcinilor. Nu-i nici un fel de eroism în treaba asta. Ba din contră, mi-erăm să lasă-l. În momentul acela eu nu mi-am făcut procese de conștiință înfometat cu buzele crăpate de sete, m-am furisat printre stînci, pînă am dat de o văioagă, prin care m-am strecurat pînă dincolo de pozițiile italiene.

Apoi mi-am urmat drumul către localitatea ce se vedea la poalele muntelui, fără să tin seama de suririle de italieni care urcau potecile, îndemnîndu-i măgării încercăci cu munitie și hrană.

— Treceam pe lîngă ei în uniformă austriacă, înarmat și cu decorațiile pe piept. Nu m-a băgat nimeni în seamă. Ba mai mult, un minător de mazări mi-a cerut țigară, i-am oferit-o și mi-am aprins și eu una. Omul a plecat cu măgării lui, iar eu mi-am văzut mal departe de drum.

Ajuns în sătucul de la poalele muntelui, mi-am dat seama unde era comandamentul italian după numărul mare de soldați adunați în jurul unei case. Am trecut printre soldații respectivi și fără să-mi zică nimeni nimic, am intrat în casă. Aici am expulzat un ofițer italian care sînt sublocotenent austriac și că vreau să mă pedău. Doamne, ce ochi a mai făcut italianul. Într-o clipită mi-a pus pistolul în piept într-un tremur de om care a cîștigat o sumă importantă la loterie. Ceilalți mi-au smuls decorațiile și epoleții aruncîndu-le că colo, apoi făcînd o gălgăie infernală au început să-și adjucească captura, adică pe mine, care stăteam cu miinle în sus și mă stăpîneam să nu mă pufnească risul. Caraghiosului pernea de la feptul

Tepisier de Maria Moncaș

fel de eroism în treaba asta. Ba din contră, mi-erăm să lasă-l. În momentul acela eu nu mi-am făcut procese de conștiință înfometat cu buzele crăpate de sete, m-am furisat printre stînci, pînă am dat de o văioagă, prin care m-am strecurat pînă dincolo de pozițiile italiene.

Apoi mi-am urmat drumul către localitatea ce se vedea la poalele muntelui, fără să tin seama de suririle de italieni care urcau potecile, îndemnîndu-i măgării încercăci cu munitie și hrană.

— Treceam pe lîngă ei în uniformă austriacă, înarmat și cu decorațiile pe piept. Nu m-a băgat nimeni în seamă. Ba mai mult, un minător de mazări mi-a cerut țigară, i-am oferit-o și mi-am aprins și eu una. Omul a plecat cu măgării lui, iar eu mi-am văzut mal departe de drum.

Ajuns în sătucul de la poalele muntelui, mi-am dat seama unde era comandamentul italian după numărul mare de soldați adunați în jurul unei case. Am trecut printre soldații respectivi și fără să-mi zică nimeni nimic, am intrat în casă. Aici am expulzat un ofițer italian care sînt sublocotenent austriac și că vreau să mă pedău. Doamne, ce ochi a mai făcut italianul. Într-o clipită mi-a pus pistolul în piept într-un tremur de om care a cîștigat o sumă importantă la loterie. Ceilalți mi-au smuls decorațiile și epoleții aruncîndu-le că colo, apoi făcînd o gălgăie infernală au început să-și adjucească captura, adică pe mine, care stăteam cu miinle în sus și mă stăpîneam să nu mă pufnească risul. Caraghiosului pernea de la feptul

— Prințe, dar dumneata dai acestui cap pătrănit niste proporții enorme, pe care la urma urmei nici nu le merită! Chiar crezi că mă poți convinge că un gînar poate pune în misă care angrenajul politic de stat în direcțiile pomenite? Cam prea mult, Prințe...

radio-tv
RTV

Adolescență

Plăcută și tonică emisiunea de sim-bătă seara, "Tineretea la rampă". Ca scrisă de-o mină proaspătă și binevoitoare, ea gîndită de-o minte căutătoare, iscoditoare. O emisiune tinăra, cu muzică la fel. Tinăra.

Parcă ieșii de pe băncile școlii, din vestonul bleumarin și de sub vechea disciplinată a panglicuței și-a matri-colei, cîntăreții aceia erau aproape toți indiositor de proaspeți, iar frisonul acela romantic, frisonul acela adolescent era întretinut cu o adevărată stîlniță prin fel de fel de efecte de imagine (Alisoa Stroian), coregrafie (Marian Susu), ghidulși de montaj, culoare și coloană sonoră.

Așa că simpaticii cîntăreți, aflați încă la început de drum, ne-au fermecat cu glasurile lor curate, chiar cu personalitatea lor artistică deja conturată e vorba despre Daniel Iordăchioșie, Mădălina Manolă, Bogdan Brădu, Oana Hanganu și alții. Grupul Krypton s-a dovedit o prezență originală și din punct de vedere muzical, și ca prezență scenică — de-ți venea să exclami cu amintirea show-urilor de tip Bocknăț (cu Andu, cu Pittis, cu Toma Caragiu): mare lucru și dezin-voltura asta, spontaneitatea adevărată în fața camerei de luat vederi; citiva tineri cîntă și meșteresc (se prefac) ceva în motorul unui automobil demodat. Ce-i așa extraordinar

mențin trează atenția oricui. Iată de pildă diversitatea problematicii din ultimă ediție "Stătuțele de Tanagra", "Veveriță", "Meteoriti și asterizi" și, în sfîrșit, "Omul — limita și posibilități".

Ca un zîmbet senin, adolescent, ne bucurăm oricînd de înnoire, oricînd deosebită a frămîntării artistice.

Doar că la o rubrică ternă, făcută fără pic de interes profesional precum ultima "Din cununa cinicului românesc", cînd pe un fundal oarecare apăreau interpetii nesurprăgheate de o ochi profesionist, de o minimă grîlă a bunului gust, cu melodii oarecare, cu mișcare scenică naivă nu-ți prea vine să zîmbești îndăgăduitor, fără grîlă, adică interese. Și cînd reporterka îți spune miculul soim "Noi îți dăm la (sic!) desenul acesta nota zece". Noi nu. Și nici la un "concert de primz" plictoșe și-nîns, fără sare și piper, cele de-aștia aparțin în rest ne-am bucurat de reapariția tabletoelor semnate de scriitori în versiunile realizate de Ana Potra, Liviu Tudor Samuilă și Tudor Vornicu. Ne-am bucurat cu tot sufletul nostru vesnic adolescent de apariția "Priveste lumina ce a mîns în zori" și "La ora jubiliu" (de Dan Iagnov și Dan V. Dumitriu) cîntate de Adrian Daminescu la Albumul duminical și ne-am spus cu liniște în sinea noastră acel plăcut truism că tot ce e făcut din suflet și cu pasune se vede și se simte.

E toamnă, colorată și sfîlnică. O albina se zbate năucă-ntră gemuri; fațele guturilor luminescă blind. Pe reșchi de apă, adeseori strîbat acesti tombrie aurii, însermînd toamna, cu un început de iubire. Un cîntec tandru și pur ne aduce aminte totdeauna timpul adolescentei.

Animație S.F.

Dacă universul fantastic este un corolar firesc al animației încă de la începuturile celei de a 8-a ere, anticipatia tehnico-stintifică este un gen mai nou, deși semnele atracției sale sint ușor sesizabile chiar și în perioada interbelică a cinematografiei noastre prin "Păcălă în Lună, regia: Aurel Petrescu, film din păcate pînă astăzi scotit pierdut.

Mircea Toia, documentarist și animator cu o bogată filmografie, nu se află la primul contact cu anticipația stintifică. Firuți cosmospul, Misteri-nex spațială Delta și Ultima misiune (ultimele două titluri realizate în colaborare cu Călin Cazan) au statornicit în animația românească un gen deosebit de popular, operativ care permite actualizarea de ansamblu asupra unui subiect concecut inițial pentru un serial, cit și eliminarea unor pasaje redundanți în opera completă.

Fiul stelelor este un pămîntean

noastră, dialogul final ce propune oricărui caz de contact cu altă civilizație singura alternativă logică — înțelecerea pasnică, semnificativă și aspirăția cea mai scumpă a întregii umanității.

Din arsenalul de mijloace utilizate de principalii autori ai filmului (cături de rezior animatori Călin Cazan, Adela Crăciunoiu, Dan Chibrovsky, Adrian Georgehe) nu lipsesc roboții, computerele, enigmatice spațio-temporale, mutațiile biologice, posibilitățile unei metaeducatii în vederea împlinirii dialogului interplanetar și implicit eliberarea din barierele unei aparente opozitii ce nu aparține conceptelor comune. În universul fabulos al întimplărilor planetare, nu lipsese sugestia ironiei vizind titlul de referință din filmografia genului, după cum sint explozate, spectaculozitatea arhitectonică vehiculelor și traectoriilor spațiale, posibilul unor al roboților și dinamismul unor extraterestri aflați în căutarea propriei identități, regisitate în final cu ajutorul fiului stelelor. Fără a fi intrutulul original, reminescențe din clasic și moderni ai genului, fie din sfera SF-ului literar sau cinematografic, fiind uor decelabile povestea fiului stelelor și a suitei de personaje care-l înconjoară, rămîne o propunere generoasă a prezentului, o metaforă generoasă a speranței transcrisă în limbajul și cu mijloacele unui gen de maximă audiență la publicul tînr.

Călin Stănculescu

LITERICA SOVIETICA CONTEMPORANA

JURI KOJEVNIKOV

Suceava, I

Prevestind distrugerea cumplici... Suceava-platru de necercare!

Suceava II

Suceava... Suceava... Suceava... Toarce-un fir aspru din albastrul zenit...

In Romania

O ceata grea privirea mi-o sugruma... Cu trigul neputind sa se masoare pamintul inghetat intr-adevar...

In portul Constanta

Pustiu e digul, ros ca un fumur la marea, lacuita, straluceste...

Sate in stepa

Sate cu ferestre fara zare tot privesc fintinile, pe cind praful se ridica pina-n soare...

Zorile in zare se desfaia

Zorile in zare se desfaia ca o peruzea se-aprind si ard...

EVGHENI EVTUSENKO

Cad zapezile meru

Cad zapezile ca in povesti dar cu ele de-o flintza sa tralesti...

Cad zapezile meru

Cad zapezile meru si ca floarea de lucerna am sa cad, cosii si eu...

Facatos asa cum sint

Facatos asa cum sint vietii l-am stat drept in fafa...

De-a fost greu si-amar, de-a fost

De-a fost greu si-amar, de-a fost am rivnit nici un tezar...

Albe, cad zapezi, stamine

Albe, cad zapezi, stamine cum au tot cazut prin vreme...

Ca nu-a vesne nu sint trist

Ca nu-a vesne nu sint trist dar ce spun vreau sa se stie...

In romanește de Dumitru Balan și Ion Potopin

Vedere din Moscova

VLADIMIR BEEKMAN

Calator

Sint calator - ca vin sau plec - totuna - n-am timp de mine oricare...

ALBINAS BERNOTAS

Iubire

Ce tandra m-atingi si ferit. Dar nu-s chiar atat de fragila...

R. BORODULIN

In casa lui Marc Chagall

Viata se scurgea, Dar el nu da zor Sa cerpeasca stiresyina yute...

ALBĂ PRECUM E ZIUA

Albă, precum e ziua care mă începu, pot să inving și-o oaste...

MIRAJ

O lună candidă mă cheamă afară, afară-l frumos de prăpad...

LEONIDA LARI

Fuga

Soare-arzind orbitor, foc in mine arzind Fără flăcări, tăcut, răpitor...

RUGĂ DE IARNĂ

Ca apa mai trecătoare pe gesul acest pământesc, o, soartă, pe cel ce te are...

CEA MAI MARE PICTURA MURALĂ DIN LUME

Cea mai mare pictura murală din lume va fi realizată pe peretele unui baraj...

CELEBRA CAFENEA GIRON DIN MADRID

Celebra cafenea Giron din Madrid, care își sărbătorește centenarul la sfârșitul acestui an...

CEA MAI GREA CARTE DIN LUME

Cea mai grea carte din lume cântărește 110 kg, cu toate că grosimea ei are doar 30 cm...

CULTURA ROMANEASCA IN LUME

O R.S.F. Iugoslavia. In ziarul Flaka e vellezimit (Flacăra înfrânită) din Skopje, Macedonia...

In ultimul număr al revistei lunare de literatură „Jehona” (Ecoul), care apare în Skopje, Macedonia...

Ziarul Flaka e vellezimit din Skopje, în nr. 3683 conține o recenzie la cartea „Un veac de poezie aromână...”

REVISTA STRAINA

CUNOSCUTUL CRITIC LITERAR FRANCEZ

ROBERT ARCOELI, cunoscutul critic literar francez, a publicat în anul 1982 și redidat recent în Italia...

Intimplarea descrie în roman, captivant și original, o ofertă scriitorilor posibilitatea de a aborda problematica complexă a destinului...

Arcoeli este numele unei fete din Andaluzia care nu știe să scrie și să citească, dar care reușește să se mărite...

Abundența detaliilor creează în „Arcoeli” o textură narativă care te convinge că orice realitate poate fi surprinsă din cele mai diferite unghiuri...

SCRITORUL FRANCEZ PHILIPPE EBLY

Philippe Ebly a publicat în anul 1978 și redidat în prezent în România o carte...

Care e titlul cărții și de ce este atât de importantă? De ce este atât de importantă...

CEA MAI MARE PICTURA MURALA DIN LUME

Cea mai mare pictură murală din lume va fi realizată pe peretele unui baraj...

CELEBRA CAFENEA GIRON DIN MADRID

Celebra cafenea Giron din Madrid, care își sărbătorește centenarul la sfârșitul acestui an...

CEA MAI GREA CARTE DIN LUME

Cea mai grea carte din lume cântărește 110 kg, cu toate că grosimea ei are doar 30 cm...

Autoul acestei recenzii publicată la rubrica „Soțnice de veeanță” (Publicații distins) este...

Sint dezbătute probleme ale literaturii pentru copii și tineret, ale literaturii în general...

Desigur, n-a fost omis din dialog nici îndeele cel mai personal, mai emblematic al literaturii...

LA JUMĂTATEA LUNII AUGUST 1988

LA JUMĂTATEA LUNII AUGUST 1988. A APĂRUT LA NEW YORK o masivă biografie...

Atunci de ce s-a scris Goldman această biografie? În mod cert pentru a distruge personalitatea...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Improviză aberațiilor cuprinse în cartea aceasta vădit tendențioasă s-au ridicat cu vehemență...

Luceafărul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunteletă Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncți), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Științei nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 96 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTIINȚII